

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ต้องขัง ที่มีต่อการจัดการศึกษาในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาวิจัยความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ต้องขัง ที่มีต่อการจัดการศึกษาในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

1. ประชากร

ประชากรที่ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ต้องขังที่อยู่ในความควบคุมของเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ที่ได้รับการจัดการศึกษา มีจำนวน 568 คน (เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม. 2554)

2. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการและขั้นตอน ดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ต้องขังที่ในการควบคุมของเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ที่ได้รับการจัดการศึกษา จำนวน 235 คน โดยการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของยามานะ (Yamane. 1973 : 727)

จากสูตร

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

- n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = ขนาดของประชากรทั้งหมด
 e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้น
 (กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0.05)

แทนค่าในสูตรขนาดตัวอย่าง

$$\begin{aligned}
 n &= \frac{568}{1+568(0.05)^2} \\
 &= 234.71
 \end{aligned}$$

เพื่อให้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นค่าจำนวนเต็มผู้วิจัยจึงปัดเศษเป็น 235 คน และเพื่อให้ตัวอย่างเป็นสัดส่วนตามจำนวนประชากร ผู้วิจัยจึงหากกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีแบ่งชั้นภูมิ ผลที่ได้ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สาขาวิชาที่เรียน	ประชากร/คน	กลุ่มตัวอย่าง/คน
สายสามัญศึกษา	219 คน	90 คน
สายอาชีพ	178 คน	74 คน
สายธรรมศึกษา	171 คน	71 คน
รวม	568 คน	235 คน

2.2 การสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยวิธี แบ่งชั้นภูมิ(Stratified Random Sampling) โดยการแยกเป็นตามสาขาวิชาที่เรียน แล้วจึงสุ่มโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากรายชื่อของกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรทั้งหมดที่เขียนใส่ไว้ในกล่องให้ได้ครบตามจำนวนทั้งสิ้น 235 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการศึกษาวิจัย และศึกษาแบบสอบถามของ จิราภรณ์ อ่ำพันธ์เปรม (2539 : 120-135) รุ่งโรจน์ โพธิ์ทอง (2541 : 24-29) มนัส วงศ์ทาเครือ (2546 : 108-112) ชาติชาย ชินคำหาญ (2547 : 110-116) วิทวัส สิทธิพันธ์ (2549 : 135-142) ปิยะรัตน์ เจริมประไพ และคณะ (2551 : 87-92) และได้สร้างแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลภายใต้การควบคุมดูแลและให้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร บทความ ผลงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง เนื้อหาแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย

1.2 สร้างแบบสอบถามโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) แบ่งระดับการวัดเป็น 4 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด = 4 มาก = 3 น้อย = 2 น้อยที่สุด = 1 จากคำตอบที่มีค่า 4 3 2 1 คิดเป็น 3 ช่วง ผู้วิจัยต้องการจำแนกระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจจึงคิดคำนวณเป็น 4 ระดับ ดังนี้

จากสูตร

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

แทนค่าจากสูตร

$$= \frac{4 - 1}{4}$$

$$= 0.75$$

เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยได้แปลระดับความหวังและระดับความพึงพอใจ โดยใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็นตัวชี้วัด โดยกำหนดช่วงในการวัดเท่ากัน ดังนี้ (ปิยะรัตน์ เจริมประไพ และคณะ. 2551 : 45)

- ระดับค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.75 หมายถึง มีระดับความคาดหวังและระดับ
ความพึงพอใจ น้อยที่สุด
- ระดับค่าเฉลี่ย 1.76 – 2.50 หมายถึง มีระดับความคาดหวังและมีระดับ
ความพึงพอใจ น้อย
- ระดับค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.25 หมายถึง มีระดับความคาดหวังและมีระดับ
ความพึงพอใจ มาก
- ระดับค่าเฉลี่ย 3.26 – 4.00 หมายถึง มีระดับความคาดหวังและมีระดับ
ความพึงพอใจ มากที่สุด

1.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ
ความเที่ยงตรง (Validity) ทั้งความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และความ
เที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและเพื่อความสมบูรณ์
ของแบบสอบถาม โดยพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับวัตถุประสงค์
ของการวิจัยโดยวิธีการ IOC (Index of Item - Objective Congruence) เลือกคำถามที่มีค่า IOC
ตั้งแต่ .67 ขึ้นไป มีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

1.3.1 นางสาวรัศมี กิตติมนัส ตำแหน่ง ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัด
มหาสารคาม วุฒิกการศึกษา กศ.ม. เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1.3.2 นางสาวเพชรศิริ โยคะสิงห์ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียน
กมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิกการศึกษา กศ.ม. เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

1.3.3 นายอนุทล ทรงมงคลรัตน์ ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิกการศึกษา วท.ม. (นิติประยุกต์) เป็นผู้เชี่ยวชาญ
ด้านประเมินผล

1.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ มาพิจารณาปรับปรุง
ข้อบกพร่องแล้วนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาทำวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขอีก
ครั้งหนึ่ง

1.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out)
กับผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าอำนาจ
จำแนกรายข้อ (Item Total Correlation) หาค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85 โดยวิธีสัมประสิทธิ์
แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

1.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนอคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบขั้นสุดท้ายก่อนนำไปพิมพ์เพื่อใช้เป็นแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคาดหวัง และระดับความพึงพอใจของผู้ต้องขัง ที่มีต่อการจัดการศึกษาในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาหลักฐาน เอกสารทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ต้องขังที่ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check – List) จำนวน 3 รายการ คือ เพศ อายุ สาขาวิชาที่เรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจของผู้ต้องขังที่มีต่อการจัดการศึกษาในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) แบ่งระดับการวัดเป็น 4 ระดับ คือ มากที่สุด = 4 มาก = 3 น้อย = 2 น้อยที่สุด = 1 ศึกษาวิจัย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการหลักสูตร ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอน จำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open – End Question) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับความคาดหวัง โดยระบุถึงปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆ จำนวน 4 ด้าน

ตอนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิด (Open – End Question) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ โดยระบุถึงปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆ จำนวน 4 ด้าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. การขออนุญาตดำเนินการวิจัย

ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์จากอธิบดีกรมราชทัณฑ์ และผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ในการดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

2. การดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง และได้อธิบายวิธีการกรอกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ให้เป็นที่เข้าใจตรงกันทุกขั้นตอนแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล

รวบรวมแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างได้กรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้วมาจัดเป็นหมวดหมู่ และตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามและบันทึกคะแนนแต่ละข้อลงในแบบรหัส (Coding Form) หลังจากนั้นจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 และข้อที่ 2 คือ เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังและระดับความพึงพอใจของผู้ต้องขัง ที่ถูกคุมขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการจัดการศึกษาในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3 คือ เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ต้องขัง ที่ถูกคุมขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการจัดการศึกษาในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยใช้ t -test (Independent Sample) ในการเปรียบเทียบความคาดหวังและความพึงพอใจ จำแนกตาม เพศ ส่วนการเปรียบเทียบความคาดหวังและความพึงพอใจระหว่าง อายุ และสาขาวิชาที่เรียน ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจะทำการทดสอบ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีการของ LSD. (Least Significant Difference)
4. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 4 คือ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ต้องขังที่มีต่อการจัดการศึกษาในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยประมวลข้อเสนอแนะ นำมาเรียงลำดับความถี่ในแต่ละประเด็นจากมากไปหาน้อย เพื่อสรุปผลการวิจัยต่อไป